

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2022/2 (Değişik İşler)

Karar Sayısı : 2022/1

Karar Tarihi: 21/4/2022

TALEPTE BULUNAN: Demokratik Sol Parti Genel Sekreteri Müzeyyen OKUR

TALEBİN KONUSU: Türkiye'nin Sesi Partisi ambleminin 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesine aykırılığı ileri sürülerek hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verilmesi talebidir.

I. TALEBİN GEREKÇESİ

Demokratik Sol Parti Genel Sekreterinin başvuru dilekçesinde özetle, sonradan kurulan Türkiye'nin Sesi Partisinin ambleminin iltibas yaratacak şekilde benzer olduğu belirtilerek anılan Partinin ambleminin hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verilmesi talep edilmiştir.

II. YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ MÜTALAASI

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının mütalaasında özetle; her iki amblemdaki güvercin figürlerinin büyüklüklerinin birbiriyle benzer ve renklerinin beyaz olduğu, kanatlarının açık ve aynı yöne uçar vaziyette bulunduğu belirtilerek Türkiye'nin Sesi Partisi ambleminin Demokratik Sol Parti amblemiyle iltibasa mahal verecek şekilde benzerlik gösterdiği, her iki siyasi partinin birbiri ile karıştırılmasına elverişli olduğu ve bu nedenle Türkiye'nin Sesi Partisi ambleminin hükümsüzlüğü ve siyasi parti sicilinden terkin talebinin kabulüne karar verilmesi gerektiği ileri sürülmüştür.

III. PARTİNİN SAVUNMASI

Türkiye'nin Sesi Partisi savunmasında özetle; ilk bakışta fark edilebilen değişik özelliklerin bulunması hâlinde sırf aynı simgenin amblemden yer almasının iltibasa yol açacağından söz etmenin siyasi partilerin serbestçe faaliyet göstereceklerine ilişkin Anayasa ilkelerinin ve bunun uzantısı olan amblem seçme hakkının gereksiz ve ölçsüz kısıtlanmasına yol açacağını ifade etmiş; kendi Partileri ile Demokratik Sol Parti amblemlerinde yer alan güvercin figürlerinin kanat yapıları ve kuyruk şekillerinin farklı olduğunu, dahası Partilerinin amblemindeki güvercin figürünün zeytin dalı taşıdığını, ayrıca Partileri ile Demokratik Sol Parti arasında herhangi bir tarihî veya siyasi miras açısından karışıklık doğuracak bir yakınlık bulunmadığını belirterek Partilerinin ambleminin hükümsüzlüğü ve siyasi parti sicilinden terkin talebinin reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

IV. İNCELEME

1. Demokratik Sol Parti Genel Sekreterinin başvurusu, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının mütalaası, Türkiye'nin Sesi Partisinin savunması, Raportör Burak FIRAT tarafından hazırlanan rapor, ilgili Anayasa ve kanun kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer belgeler okunup incelendikten sonra gereği görüştülüp düşünüldü:

2. Talepte bulunan Demokratik Sol Parti 14/11/1985 tarihinde, ambleminin hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verilmesi istenen Türkiye'nin Sesi Partisi ise 31/3/2022 tarihinde kuruluşuna dair bildirge ve eklerinin İçişleri Bakanlığına verilmesi suretiyle tüzel kişilik kazanmıştır.

3. Anayasa'nın 68. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Siyasi partiler önceden izin alınmadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.*" hükmüne yer verilmiş, 69. maddesinin son fıkrasında da siyasi partilerin kuruluş ve çalışmalarının anılan maddedeki esaslar çerçevesinde kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

4. Siyasi partilerle ilgili esasların düzenlendiği 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun "*Kullanılmayacak parti adları ve işaretler:*" başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "*...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri[nin] aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde başka bir siyasi partice kullanılmayacağı...*" belirtilmiştir.

5. Öte yandan 2820 sayılı Kanun'un "*Diğer sebeplerle başvuru*" başlıklı 104. maddesinin üçüncü fıkrasında "*...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri ve rumuzlarını aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde kabul eden veya kullanan siyasi parti aleyhine Anayasa Mahkemesine, Cumhuriyet Başsavcılığınca resen veya ilgili siyasi parti tarafından doğrudan yazı ile başvurulur. Anayasa Mahkemesi başvuru tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde isim, amblem ve rumuzlarla ilgili olarak siyasi parti siciline kayıt önceliğine göre yapacağı incelemede bu Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırılık görürse, aykırılık teşkil eden isim, amblem ve rumuzların hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verir.*" hükmü yer almaktadır.

6. Anılan düzenlemelere göre bir partinin siyasi parti siciline kayıtlı başka bir partinin amblemini aynen veya iltibasa yol açacak şekilde kullanması yasaklanmıştır. Siyasi parti siciline kayıtlı bir partinin ambleminde yer alan bir şekil veya figürün diğer bir parti tarafından karışıklığa yol açmaması şartıyla kullanılmasında ise herhangi bir engel bulunmamaktadır.

7. Siyasi partilerin seçmenlere vereceği mesajları daha anlaşılabilir kılması ve hitap ettikleri seçmen kitlesinin önem atfettiği değerlerin sahiplenildiğinin ifade edilmesi bakımından hedeflediği idealleri yansıtan ve özetleyen şekil veya figürleri amblemlerinde kullanmaları son derece doğaldır. Ancak partiler, bu şekil veya figürleri siyasi parti siciline daha önceden kayıtlı olan partilerin amblemleriyle iltibasa mahal vermeyecek şekilde kullanmalıdır. Bir partinin kullanacağı amblemin başka bir parti izlenimi vermemesi, yanılgı veya yanlış anlamalara sebep olmaması gerekir. Siyasi partilerin isim ve rumuzları gibi amblemleri de açık olmalı ve kişilerin bir siyasi partiyi başka bir siyasi parti ile karıştırmalarına yol açmamalıdır.

8. Talepte bulunan Demokratik Sol Partinin amblemi incelendiğinde ambleme dikkörtgen mavi zemin üzerinde her iki kanadı da açık bir güvercin figürünün yer aldığı, bu figürün beyaz dikkörtgen ile çevrelendiği görülmektedir. Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan ambleme ise lacivert zemin üzerinde ağzında zeytin dalı bulunan ve her iki kanadı da açık bir güvercin figürü yer almaktadır. Her ne kadar Türkiye'nin Sesi Partisi'nin ambleminde diğerinden farklı olarak güvercin figürü ağzında yeşil bir zeytin dalı taşımakta ise de amblemin baskın figürünün güvercin olduğu, her iki parti ambleminde

de güvercin figürünün yaklaşık olarak aynı büyüklükte, aynı renkte ve aynı yöne uçar hâlde kanatları açık bir şekilde yer aldığı gözetildiğinde amblemlerin seçmenin yanılmasına sebep olabileceği değerlendirilmiştir.

9. Bu tespitler çerçevesinde Demokratik Sol Parti ile Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan amblemler birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılmakta olan amblemin Demokratik Sol Parti tarafından kullanılan amblemle itibas yaratacak şekilde benzer olduğu, Demokratik Sol Parti ambleminden duraksamaya neden olmayacak şekilde ayırt edilmesinin mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

10. Açıklanan nedenlerle Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılmakta olan amblemin 2820 sayılı Kanun'un 96. maddesine aykırı olduğu anlaşıldığından anılan Partinin ambleminin hükümsüzlüğü ve siyasi parti sicilinden terkinin talebinin kabulü gerekir.

Zühtü ARSLAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM ile Selahaddin MENTEŞ bu görüşe katılmamışlardır.

V. HÜKÜM

Türkiye'nin Sesi Partisinin ambleminin 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesinin birinci fıkrasına aykırı olması sebebiyle aynı Kanun'un 104. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine, Zühtü ARSLAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM ile Selahaddin MENTEŞ'in karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA 21/4/2022 tarihinde karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Demokratik Sol Partinin talebi üzerine Türkiye'nin Sesi Partisi ambleminin iltibasa neden olabilecek şekilde benzerlik arz ettiği gerekçesiyle hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verilmiştir.

2. Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca "*Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.*" 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesinin birinci fıkrasında ise "*...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri[nin] aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde başka bir siyasi partice kullanılmayacağı...*" belirtilmiştir.

3. Buna göre kullanılması yasaklanan amblemin bir başka parti tarafından kullanılan amblemin *aynısı* veya *iltibasa yol açacak şekilde benzer* olması gerekir. İltibasın yasaklanmasının nedeni, siyasi partilerin isim ve rumuzları gibi amblemlerinin de açık olmasını sağlayarak kişilerin bir siyasi partiyi başka bir siyasi parti ile karıştırmalarına engel olmaktadır.

4. Bununla birlikte siyasi partilerin, ideolojilerini yansıtan ve seçmene yönelik mesajı en iyi şekilde vereceğini düşündükleri isim, rumuz ve amblemleri kullanması konusunda geniş bir özgürlüğe sahip olduğunu belirtmek gerekir. Bu kapsamda siyasi parti siciline kayıtlı bir partinin ambleminde yer alan bir şekil veya figürün diğer bir parti tarafından iltibasa yol açmaması şartıyla kullanılmasının önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Dolayısıyla 2820 sayılı Kanun'un 96. maddesinin yasakladığı, amblemden aynı şekil veya figürlerin kullanılması değil, bunların iltibasa meydan verecek şekilde kullanılmasıdır.

5. Anayasa Mahkemesi iltibasa neden olmadıkça birbirine benzer isim ve amblemlerin kullanılmasının siyasi partiler açısından yasaklanmadığını birçok kararında belirtmiştir. Sözgelimi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının "*Türkiye Birlik Partisi*"nin isminin kendisinden önce kurulan "*Türk Birliği Partisi*"nin ismiyle karışıklığa mahal verecek şekilde benzer olduğu, dolayısıyla hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verilmesi yönündeki talebi, "*iki partinin isimlerinin gerek anlamsal olarak gerekse fonetik olarak iltibasa mahal vermeyecek derecede birbirinden farklı olduğu*" gerekçesiyle reddedilmiştir (AYM, E.2016/12 (Değişik İşler), K.2017/1, 18/01/2019, § 7). Anayasa Mahkemesi daha yakın tarihli bir kararında ise "*kâlp*" ve "*yıldız*" figürlerini kullanan iki siyasi parti ambleminin iltibasa neden olacak şekilde benzer olmadığına ve bunların duraksamaya neden olmayacak şekilde ayırt edilmesinin mümkün olduğuna hükmetmiştir (AYM, E.2020/5 (Değişik İşler), K.2021/1 14/01/2021, §§ 7, 8).

6. Bu açıklamalar ışığında Demokratik Sol Parti ile iltibasa meydan veren amblemi kullandığı iddia edilen Türkiye'nin Sesi Partisinin amblemleri incelendiğinde ortak figürler kullanılmakla birlikte bunların iltibasa meydan verecek şekilde aynı veya benzer olduğunu söylemek zordur. Çoğunluk kararında da belirtildiği üzere, talepte bulunan partinin ambleminde dikkörtgen *mavi* zemin üzerinde iki kanadı açık bir güvercin figürünün yer aldığı ve bunun beyaz dikkörtgen ile çevrelendiği görülmektedir. İltibasa yol açtığı söylenen amblemden ise *lacivert* zemin üzerinde *ağzında zeytin dalı bulunan* her iki kanadı da açık bir güvercin figürü bulunmaktadır (§ 8).

7. Hükümsüzlüğü ve terkini talep edilen amblemin talepte bulunan partinin ambleminden birçok yönden farklı olduğu açıktır. Her şeyden evvel, güvercin figürleri ve zemin renkleri aynı olmadığı gibi, talepte bulunan partinin ambleminde yer alan beyaz dikdörtgen çerçevenin diğer partinin ambleminde olmadığı anlaşılmaktadır. Daha önemlisi, iltibasa meydan verdiği hükmedilen amblemde, diğerinden farklı olarak, ağzında yeşil zeytin dalı olan bir güvercin figürüne yer verilmektedir. Bu zeytin dalının rengi ve büyüklüğü de dikkate alındığında iki figürün kolaylıkla ayırt edilebilir mahiyette olduğu, dolayısıyla iltibasa neden olacak şekilde benzer olmadığı görülmektedir.

8. Açıklanan gerekçelerle Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan amblemin *iltibasa mahal verecek şekilde* olmadığını düşündüğümden, çoğunluğun aksi yöndeki kararına katılmıyorum.

Başkan
Zühtü ARSLAN

KARŞI OY

1. Demokratik Sol Parti Genel Sekreterliğince, kendilerinden sonra kurulan Türkiye'nin Sesi Partisi'nin ambleminin, iltibas oluşturacak şekilde kendi amblemleri ile benzer olduğundan bahisle anılan Partinin ambleminin hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verilmesi talep edilmiş; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca istem doğrultusunda mütalaada bulunulmuş, Mahkememiz çoğunluğunca da istemin kabulüne karar verilmiştir.

2. Aşağıda açıklanan nedenlerle tarafımızca çoğunluk görüşüne dayalı karara iştirak edilememiştir.

3. Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasında "*Siyasî partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.*" hükmüne yer verilmiş; 69. maddesinin son fıkrasında da siyasi partilerin kuruluş ve çalışmalarının anılan maddedeki esaslar çerçevesinde kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

4. Siyasi partilerle ilgili esasların düzenlendiği 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun "*Kullanılmayacak parti adları ve işaretler:*" başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "*...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri(nin) aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde başka bir siyasi partice kullanılmayacağı...*" belirtilmiştir.

5. Buna göre bir parti, siyasi parti siciline kayıtlı bir başka partinin amblemini aynen veya iltibasa yol açacak şekilde kullanamaz. Bununla birlikte siyasi parti siciline kayıtlı bir partinin ambleminde yer alan bir şekil veya figürün diğer bir parti tarafından karışıklığa yol açmayacak şekilde kullanılması ise mümkündür. Bunun önünde herhangi bir yasal engel bulunmamaktadır.

6. Öte yandan, siyasi partilerin, seçmenler nezdinde bilinirlik sağlanması, verilecek mesajların daha anlaşılabilir kılınması ve hitap edilen seçmen kitlesinin önem attığı değerlerin sahiplenildiğinin ifade edilebilmesi bakımından hedeflediği idealleri yansıtan ve özetleyen şekil veya figürleri amblemlerinde kullanmaları son derece doğaldır. Ancak biraz önce de belirtildiği üzere bu şekil veya figürlerin, siyasi parti siciline daha önceden kayıtlı olan partilerin amblemleriyle iltibasa mahal vermeyecek şekilde kullanılması gerekmektedir. Bir partinin kullanacağı amblemin başka bir parti adını çağrıştırmaması, yanlış veya yanlış anlamalara sebep olmaması gerekir. Siyasi partilerin isim ve rumuzları gibi amblemleri de açık olmalı ve kişilerin bir siyasi partiyi başka bir siyasi parti ile karıştırmalarına yol açmaması gerekir.

7. Talepte bulunan Demokratik Sol Partinin amblemi incelendiğinde ambleme dikkettiren mavi zemin üzerinde her iki kanadı da açık bir güvercin figürünün yer aldığı, bu figürün beyaz dikkettiren ile çevrelediği görülmektedir. Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan ambleme ise lacivert zemin üzerinde ağzında zeytin dalı bulunan ve her iki kanadı da açık bir güvercin figürü yer almaktadır. Her iki amblemedeki güvercin figürlerinin büyüklükleri de yaklaşık olarak aynıdır. Ancak Türkiye'nin Sesi Partisinin ambleminde yer

alan güvercin figürü diğerinden farklı olarak ağzında yeşil bir zeytin dalı taşımaktadır. Zeytin dalının büyüklüğü ve rengi amblemin tamamı gözetildiğinde ilk bakışta fark edilecek ve dikkat çekecek durumdadır. Bu yönüyle amblemdaki güvercin figürünün ağzında taşıdığı zeytin dalı, güvercin figürlerinin aynı yöne bakıp bakmamasından veya kanatlarının açık olup olmamasından daha ayırt edici bir niteliğe sahiptir.

8. Bu tespitler çerçevesinde Demokratik Sol Parti ile Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan amblemler birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılmakta olan amblemin Demokratik Sol Parti tarafından kullanılan amblemle iltibas yaratacak şekilde benzer olmadığı, Demokratik Sol Parti ambleminden duraksamaya neden olmayacak şekilde ayırt edilmesinin mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

9. Açıklanan nedenlerle, Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılmakta olan amblemin 2820 sayılı Kanun'un 96. maddesine aykırı olmadığı anlaşıldığından anılan Partinin ambleminin hükümsüzlüğü ve siyasi parti sicilinden terkinin talebinin reddine karar verilmesi gerektiği görüşüyle çoğunluk görüşüne dayalı aksi yöndeki karara katılmıyorum.

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun "Kullanılmayacak parti adları ve işaretler:" başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında" ...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretler(nin) aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde başka bir siyasi partice kullanılmayacağı..." düzenlenmiştir. Buna göre, bir partinin siyasi parti siciline kayıtlı başka bir partinin amblemini aynen veya iltibasa yol açacak şekilde kullanması mümkün değildir. Diğer taraftan, siyasi parti siciline kayıtlı bir partinin ambleminde yer alan bir şekil veya figürün başka bir parti tarafından karışıklığa yol açmaması şartıyla kullanılmasında ise herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

2. Siyasi partiler, topluma ve seçmenlere iletmek istedikleri mesajlarını, ifadelerini, ideallerini ve ideolojilerini çarpıcı ve akılda kalacak biçimde yansıtan, aksettiren ve özetleyen, taraftarları ve seçmenleri arasında partiye bağlılık duygusunu geliştiren şekil veya figürleri amblem, rumuz veya logo olarak kullanılmaktadırlar. Bu şekil veya figürler parti kimliğinin an açık ve yalın olarak dışı vurulduğu simgelerdir. Bununa beraber, partiyi temsil eden şekil veya figürlerin siyasi parti siciline daha önceden kayıtlı olan partilerin amblemleriyle iltibasa mahal vermeyecek şekilde kullanması gerekliliği hem hukuki olarak hem de adil siyasi rekabet açısından gereklidir. Bir partinin kullanacağı amblemin başka bir parti çağrışımı uyandırmaması, izlenimi yaratmaması, seçmen üzerinde yanlış, karışıklık veya yanlış anlamalara neden olmaması beklenir.

3. Türkiye'nin Sesi Partisinin amblemine karşı itirazda bulunan Demokratik Sol Partinin amblemine baktığımızda ambleme dikkörtgen mavi zemin üzerinde her iki kanadı da açık bir güvercin figürünün yer aldığı, bu figürün beyaz dikkörtgen ile çevrelendiği görülmektedir. Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan ambleme ise lacivert zemin üzerinde ağzında zeytin dalı bulunan ve her iki kanadı da açık bir güvercin figürü yer almaktadır. Her iki amblemdaki güvercin figürlerinin büyüklükleri de yaklaşık olarak aynıdır. Ancak Türkiye'nin Sesi Partisinin ambleminde yer alan güvercin figürü diğerinden farklı olarak ağzında yeşil bir zeytin dalı taşımaktadır. Zeytin dalının büyüklüğü ve rengi amblemin tamamı gözetildiğinde ilk bakışta fark edilecek ve dikkat çekecek bir durum taşımaktadır. Ek olarak Türkiye'nin Sesi Partisinin amblemi daha koyu bir mavi üzerinde bulunmaktadır ve partinin tam adı da kısaltmanın altında yazılmıştır. Bütün bunlar itirazda bulunan Demokratik Sol Partinin amblemi ile Türkiye'nin Sesi Partisinin amblemini farklılaştırmaktadır.

4. Seçmenler çeşitli nedenlerle parti adlarını, kısaltmalarını ve amblemlerini karıştırabilir. Sırf isim ve kısaltma benzerliğinden dolayı Anayasanın tanıdığı en temel haklardan olan siyasi parti kurma ve siyasi faaliyette bulunma hakkı kısıtlanmamalıdır. Bir siyasi partinin kendisini en iyi ifade ettiğini düşündüğü ismi, kısaltmayı ve amblemi terk etmeye zorlanması ifade ve örgütlenme özgürlüğü ve demokrasi esaslarıyla bağdaşmayan ölçsüz bir müdahale anlamına gelmektedir.

5. Sonuç olarak, Demokratik Sol Parti ile Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan amblemler birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından

kullanılmakta olan amblemin Demokratik Sol Parti tarafından kullanılan amblemle iltibas yaratacak şekilde benzer olmadığı kanaatine varılmıştır.

Üye
Engin YILDIRIM

KARŞI OY

1. Türkiye'nin Sesi partisi ambleminin siyasi parti kanununun 96. Maddesinin 1. Fıkrasına aykırı olması nedeniyle aynı kanununun 104. Maddesinin 3. Fıkrası gereğince hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine Anayasa Mahkemesinin sayın çoğunluğuna karar verilmiştir. Aşağıda belirttiğim gerekçelerle sayın çoğunluğun görüşüne katılmadım.

2. Anayasa Mahkemesinin kararında talebin gerekçesi, Yargıtay Başsavcılığının mütalaası, Türkiye'nin Sesi Partisinin savunması, ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

3. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun "*Kullanılmayacak parti adları ve işaretler.*" başlıklı 96. Maddesinin birinci fıkrasında "*... siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretlerinin aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde başka bir siyasi partice kullanılmayacağı...*" belirtilmiştir. 104. Maddesinde de "*... kanununun 96. Maddenin 1. Fıkrasına aykırılık görürse aykırılık teşkil eden isim, amblem ve rumuzların hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verir.*" Hükmü yer almaktadır.

4. Kanuni düzenlemelerden anlaşılacağı üzere bir partinin siyasi parti siciline kayıtlı başka bir partinin amblemini veya iltibasa yol açacak şekilde kullanması yasaklanmıştır. Siyasi parti siciline kayıtlı bir partinin ambleminde yer alan bir şekil veya figürün diğer parti tarafından karışıklığa yol açmaması şartıyla kullanılabilirdiği açıktır.

5. Talepte bulunan Demokratik Sol Partinin amblemi incelendiğinde amblemde dikkörtgen mavi zemin üzerinde her iki kanadı da açık bir güvercin figürünün yer aldığı, bu figürün beyaz dikkörtgen ile çevrelendiği görülmektedir. Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan amblemde ise lacivert zemin üzerinde ağzında zeytin dalı bulunan ve her iki kanadı da açık bir güvercin figürü yer almaktadır. Her iki amblemdeki güvercin figürlerinin büyüklükleri de yaklaşık olarak aynıdır. Ancak Türkiye'nin Sesi Partisinin ambleminde yer alan güvercin figürü diğerinden farklı olarak ağzında yeşil bir zeytin dalı taşımaktadır. Zeytin dalının büyüklüğü ve rengi amblemin tamamı gözetildiğinde ilk bakışta fark edilecek ve dikkat çekecek durumdadır. Bu yönüyle amblemdeki güvercin figürünün ağzında taşıdığı zeytin dalı, güvercin figürlerinin aynı yöne bakıp bakmamasından veya kanatlarının açık olup olmamasından daha ayırt edici bir niteliğe sahiptir.

6. Bu tespitler çerçevesinde Demokratik Sol Parti ile Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılan amblemler birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılmakta olan amblemin Demokratik Sol Parti tarafından kullanılan amblemle iltibas yaratacak şekilde benzer olmadığı, Demokratik Sol Parti ambleminden duraksamaya neden olmayacak şekilde ayırt edilmesinin mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

7. Açıklanan nedenlerle Türkiye'nin Sesi Partisi tarafından kullanılmakta olan amblemin 2820 sayılı Kanun'un 96. Maddesine aykırı olmadığı anlaşıldığından, Sayın çoğunluğun bu görüşüne katılmadım.